CZU: 81`373.612.2 https://doi.org/10.59295/drgl2025.09

METAFORA TERMINOLOGICĂ: CONCEPT ȘI DENOMINAȚIE

TERMINOLOGICAL METAPHOR: CONCEPT AND DENOMINATION

Eugenia MINCU

doctor habilitat în filologie, conferențiar universitar
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hașdeu”
al Universității de Stat din Moldova, Chișinău, RM
***ORCID*:** https://orcid.org/0000-0002-3774-2599

Dorina MACOVEI

doctor în filologie, lector universitar
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, RM
***ORCID*:** https://orcid.org/0000-0002-5345-5725

Abstract. ***Eugen Wüster, the „father of modern terminology,” promotes clarity in the concept → denomination relationship. To avoid ambiguity, the terminologist advocates compliance with linguistic norms and the unification of usage contexts. If a concept is assigned multiple meanings, their clarification is recommended depending on the domain. Wüster argues for standardization and biunivocity in the relationship between concept and term. The terminologist Gabriel Otman defines the conceptual relationship as a set of semantic connections between concepts. This perspective helps define, delimit, and validate concepts within a multidisciplinary logical framework. At present, conceptual relationships are classified into two models: hierarchical and non-hierarchical. This article focuses on the terminological metaphor from the perspective of the concept → denomination relationship, a perspective that facilitates the transfer of meaning across domains by adapting an existing term to designate a new specialized concept.***

Keywords: *terminology, metaphor, concept, denomination, approaches to analysis.*

Introducere

Lingviștii despre concept și denominație. În relaţia concept → (de)nominaţie, unele teorii remarcă fenomenul de polisemie (*Teoria comunicării terminologiei*) și omonimie (*Teoria generală a terminologiei*).

Teoria comunicării terminologiei acceptă ideea existenței unui singur concept cu mai multe semnificate care sunt, de fapt, expresia posibilităților semantice ale conceptului în funcție de domeniul specializat.

Teoria generală a terminologiei promovează omonimia. Având drept reper afirmaţia lui Eugen Wüster (1959, 1968, 1975), conceptul poate avea doar un singur semnificat. Deci fiecărui semnificat îi corespunde un concept aparte (se pune sub accent unicitatea conceptului şi a semnificatului). Conceptul iniţial, transferat în diferite domenii speciali-

zate, prezintă dimensiuni diferite şi poate avea o semnificaţie diferită în funcţie de domeniu. În articolul *Wüster par lui même* [2, p. 16-30], autorul face o prezentare succintă a teoriei lui Wüster, care este considerat „părintele terminologiei moderne". Optând pentru supremaţia conceptului, savantul menţionează condiţiile de incitare a nonambiguităţii în relaţia concept→(de)nominaţie: conformarea la normele limbii; constatarea existenţei „lucrului"; unificarea contextelor de utilizare. În situaţia în care unui concept îi revin mai multe semnificate, se recomandă, în funcţie de domeniul de activitate, ***definirea şi (de) nominaţia***, respectând ierarhia în succesiune.

Aşadar, terminologul Eugen Wüster militează pentru o dezambiguizare prin normalizare, stabilirea în limitele posibilului a biunivocităţii în relaţia concept → (de)nominaţie (demers onomasiologic) şi în relaţia concept → termen (demers semiologic).

Cercetătorul Gabriel Otman [12, p. 57], definind o relaţie conceptuală, menţionează faptul că aceasta presupune ansamblul relaţiilor cu conceptele alăturate, prezentând o legătură semantică între două sau mai multe concepte. Gabriel Otman subliniază faptul că o relaţie conceptuală are rol de identificator şi permite: a) a specifica genul de obiecte pe care această relaţie o admite (structural); b) a atribui anumite caracteristici acestor obiecte; c) a le atribui anumite condiţii de validitate; d) a delimita conceptul în sine; e) a defini concepte pe care le generează.

Primele delimitări conceptuale le realizează inginerul Wüster (1959, 1974). Pornind de la aceste delimitări, actualmente, sunt aplicate două modele de relaţii conceptuale [*apud* Candel, 2004, p. 16-30]:

1. Modelul unu: a) relaţii ierarhice (relaţii logice – gen/specie, relaţii ontologice – contiguitate/efect); b) relaţii nonierarhice (relaţii cauzale – cauză/efect, relaţii pragmatice – relaţii nongenerate, nonsistem).
2. Modelul doi: a) relaţii ierarhice (relaţii abstractizante – logice/generice, relaţii ontologice); b) relaţii nonierarhice (relaţii secvenţionale – cauzale/cronologice/genetice/de producere/de transmitere/instrumentale); b) relaţii pragmatice. Tot aici, includem relaţia de meronimie (< gr. *meros* „parte, diviziune"), care presupune o analiză a relaţiei partitive (componentă/obiect; membru/colectivitate; parte/întreg), importantă în stabilirea relaţiilor conceptuale.

În articolul *Nomination, dénomination et néologie : intersection et différences symétriques*, semnat de către Jean-François Sablayrolles, autorul se referă la: extinderea utilizării unui cuvânt prin analogie vagă (fără metaforă) – „oamenii care fac parte din acelaşi grup social aplică un cuvânt unui alt obiect decât referentul său original, în funcţie nu de o metaforă, ci de o analogie vagă" [14, p. 87-99]; specializarea sensului în funcţie de grupurile sociale – „o diversificare semnificativă a sensurilor pe care le capătă cuvinte cu sens original foarte general şi acest lucru în funcţie de grupurile sociale care le folosesc"; autorul dă drept exemplu cuvântul operaţie, folosit de chirurgi, militari, bursieri, profesori sau matematicieni etc., menţionând faptul că sensurile sunt invocate de context [*ibidem*]; extinderea utilizării prin evoluţia treptată a referenţilor – „apar noi realităţi fără ca să fie create noi denumiri" [*ibidem*]. Subiectul abordat se referă la hotarul între extinderea utilizării și/sau specializarea sensului unui cuvânt, pe de o parte, și crearea de omonime sau polisemii, pe de altă parte.

Referitor la „creativitatea" terminologică, lingviștii menționează neologia primară (la nivel de limba-sursă în care a fost conceput termenul) și neologia secundară (adaptarea termenului în limbile receptoare) [10, p. 85-148]. Neologia secundară implică și transpoziția strategiei de „recunoaștere" a neologiei primare, deoarece inovațiile conservă „rădăcinile" din limba/domeniul-sursă. Unii cercetători fac distincție între termenii nominație și denominație [13, p. 48]. Termenul nominație implică o analiză la nivel semantico-discursiv și creează emergența unei noi denominații. Termenul denominație presupune complexul de fenomene ale actului denominativ, „condițiile" de creare a unui nou semn lingvistic într-o „nouă dimensiune cognitivă" (ibidem).

Numeroase studii invocă elementele de „decodare" a termenului în explicarea originii acestuia. G. Petit propune analiza lexemului *encodeur* (analiza codificată) în opoziție cu *décodeur* (analiza decodificată), argumentând prin faptul că „este iluzorie încercarea de a izola actul de nominație subtil și discret". M. Halliday menționează importanța modificărilor sintactice în „nominația care permite abstractizarea și, respectiv, crearea unui vocabular al descoperirilor tehnico-științifice" (Halliday). J. Ormrod analizează construcțiile N + N (N + ...) (= elemente de constituire a termenului) specifice terminologiei și se referă la „creativitate" în mecanismul de formare a termenilor-metaforă. În opinia lui J. Ormrod (2004), modificările la nivel sintactic sunt marcherii cristalizării cognitive și anunță metafora gramaticală.

În mecanismul de creare a neonimului (denominații noi), metafora (denominația indirectă) este omniprezentă. În ultimii ani, studiile care au în vizor metafora terminologică au devenit „la modă". În multe dintre acestea, metaforizarea este explicată făcându-se abstracție de *Teoria generală a terminologiei.*

Metafora terminologică

Referindu-se la noțiunea *termen*, cercetătorul Francis Debuire, în articolul *La notion d'existence en terminologie* [3, p. 12], relevă câteva condiții existențiale ale acestuia, și anume: a) dreptul la existență, definit prin regulile interne ale unei limbi; b) identitatea termenului (acoperă viduri terminologice); c) evitarea unei „existențe paralele" ale termenului.

Suntem parțial de acord cu aceste delimitări, menționând atestarea „existenței paralele" a termenului în mai multe sisteme terminologice, prin instalarea omonimiei terminologice (*Teoria generală a terminologiei*) sau a polisemantismului terminologic (*Teoria comunicării terminologiei*). Cu alte cuvinte, sistematicitatea limbii este condiția forte în transpoziția metaforică (conduit metaphor): la nivel de idee (esența „obiectului"); la nivel de expresii lingvistice (esența „recipientului"); la nivel de comunicare (actul de transmitere). Vorbitorul își transpune ideea (esența „obiectului") în cuvânt (esența „recipientului") și astfel, în comunicare, realizează *conduit metaphor* – auditorul extrage ideea/„obiectul" din cuvântul „recipient" [14, p. 284-310]. Rita Temmerman (2000), în cercetarea procesului de (de)nominație, propune analiza lingvistico-cognitivă. Această metodă de analiză permite a releva unitatea limbă – efort de cunoaștere – nominație la nivel de gândire; cercetătoarea supune criticii metoda analizei terminologice, care limitează rolul metaforei, plasând-o la nivel de „necesitate a denominației" [65, p. 163].

Menționăm faptul că o parte dintre cercetători nu sunt de acord cu sintagma *metaforă terminologică*, afirmând că este vorba de un transfer semantic prin analogie sau metonimie.

Totuși, această sintagmă a prins rădăcini în literatura de specialitate (terminologie).

Considerăm termeni-metaforă unități terminologice autonome (simpli sau complecși), care aduc cunoștințe suplimentare despre „lucrurile" specializate (domeniale) și asigură comunicarea specializată intra- și interdomenială.

„Existențe paralele" ale termenilor-metaforă

În lucrarea sa *Models and Metaphors: Studies in Language and Philosophy* (1962), Max Black analizează în profunzime rolul metaforelor în limbajul uzual și în filosofie. Deși nu utilizează explicit termenul *metaforă terminologică*, cercetătorul explorează modul în care metaforele contribuie la înțelegerea și la dezvoltarea conceptelor în diverse domenii. Black introduce noțiunea *interacțiune* la nivel de metaforă, sugerând că aceasta implică două concepte: de bază și secundar, prin aplicarea unui sistem de „implicații asociate". *Teoria interacțională a metaforei*, dezvoltată de către Black, explică procesul de metaforizare drept interacțiune între două concepte diferite. Drept rezultat, se modifică înțelegerea conceptului-sursă, dar și a conceptului-țintă, prin influența asupra percepției, la nivel de receptor. Această teorie evidențiază modul în care metaforele pot modela și restructura înțelegerea omului *versus* concepte prin transferul de atribute de la un domeniu la altul [1, p. 25-42].

În continuare propunem o analiză a termenilor-metaforă în funcție de „existențele paralele" în diverse domenii de activitate.

Exemple:

Atrium (< lat. *atrium, i, n* < lat. ater, atra, atrum „negru", „întunecat")

Termenul *atrium* derivă de la *atrium* „anticameră cu pereții afumați" (< lat. ater, atra, atrum „negru", „întunecat"; alte semnificații ale adjectivului latin sunt: „îmbrăcat în negru", „răutăcios", „nefericit"), denumită astfel, deoarece focul ardea în mijlocul acestei încăperi. Ulterior, desemna încăperea în care erau întâlniți și tratați oaspeții, devenind cameră pentru oaspeți, unde aveau loc anumite discuții, dar și un fel de anticameră în care oaspeții erau rugați să aștepte.

Dicționarul explică termenul în felul următor: „curtea interioară, înconjurată de portițe acoperite, a caselor romane antice", dar și „partea din mijloc a unei bazilici (biserici)".

Cuvântul *antreu* este un împrumut din limba franceză (< fr. entrée) „prima încăpere (de dimensiuni mici) a unei locuințe, în care se intră venind de afară", formând relații de sinonimie cu lexemele „hol, sală de așteptare, vestibul". În Roma Antică, vestibulul și atriumul erau două camere unite. Cu sens figurat, antreu este și „un fel de mâncare care se servește înainte de felul de bază al meniului".

În terminologia medicală, atriul/atriumul este „un spațiu gastric la spongieri, care comunică cu exteriorul prin oscul" și, în forma atriu/atrium, reprezintă cele două despărțituri superioare ale inimii.

În terminologia geologică, cuvântul indică „un culoar care înconjoară un con vulcanic secundar îmbucat în craterul unui vulcan mai vechi" [11, p. 53].

Teoria generală terminologică. **Modelul 1**

Conceptul-invariantă – *atrium*, *i, n* „cameră cu pereţii afumaţi” → relaţie ierarhică ontologică – contiguitate/efect (lat. *ater, atra, atrum* „negru”, „întunecat”); camera în care se face focul are pereţii negri sau întunecaţi.

Conceptul$_1$-variantă – „încăperea în care erau întâlniți și tratați oaspeții, devenind cameră pentru oaspeți unde aveau loc anumite discuții, dar și un fel de anticameră în care oaspeții erau rugați să aștepte”, „anticameră” → relaţie nonierarhică pragmatică – „cameră pentru oaspeți”.

Conceptul$_2$-variantă – „curtea interioară, înconjurată de portițe acoperite, a caselor romane antice”, dar și „partea din mijloc a unei bazilici (biserici)” → relaţie nonierarhică pragmatică.

Actualmente, este dezvoltat conceptul$_1$-variantă (cu rădăcini din istoria antică), care la rândul său, formează mai multe concepte în funcție de aplicabilitate.

Vocabular uzual: conceptul$_1$-variantă – *antreu* „hol, sală de așteptare, vestibul, culoar”.

Domeniul medicinei: conceptul$_2$-variantă – În Roma Antică, *vestibulul și atriumul* erau două camere unite; astfel, în medicină, *atriu/atrium* reprezintă cele două despărțituri superioare ale inimii” → relaţie ierarhică logică.

Domeniul geologiei: **conceptul$_3$-variantă** – „culoar care înconjoară un con vulcanic secundar îmbucat în craterul unui vulcan mai vechi” → relaţie nonierarhică cauzală – cauză/efect.

Între conceptul-invariantă și conceptele-variantă se stabilesc relații de omonimie.

***Teoriei comunicării terminologiei*.** **Modelul 1**

Din această perspectivă, conceptul poate avea mai multe semnificate.

Conceptul *atrium*, *i, n* – **semnificatul$_1$** „cameră cu pereţii afumaţi” → relaţie ierarhică ontologică – contiguitate/efect (lat. *ater, atra, atrum* „negru”, „întunecat”); camera în care se face focul are pereții negri sau întunecați → **semnificatul$_2$** „–„încăperea în care erau întâlniți și tratați oaspeții, devenind cameră pentru oaspeți, unde aveau loc anumite discuții, dar și un fel de anticameră în care oaspeții erau rugați să aștepte”, „anticameră” → relaţie nonierarhică pragmatică→ **semnificatul$_3$** „curtea interioară, înconjurată de portițe acoperite, a caselor romane antice”, dar și „partea din mijloc a unei bazilici (biserici)” → relaţie nonierarhică pragmatică.

Actualmente, conceptul *atrium* deține următoarele semnificate, în funcție de domeniile de activitate: **semnificatul$_1$** *antreu* „hol, sală de așteptare, vestibul” – vocabular general; **semnificatul$_2$** „cele două despărțituri superioare ale inimii” → relaţie ierarhică logică – domeniul medicinei; **semnificatul$_3$** „culoar care înconjoară un con vulcanic secundar îmbucat în craterul unui vulcan mai vechi” → relaţie nonierarhică cauzală – cauză/efect – domeniul geologiei; se stabilesc relații de polisemantism.

Diatribă (< fr. *diatribe* < lat. *diatriba, ae, f* „școală filosofică, retorică”, „discurs polemic” (< gr. *dia* „prin, prin intermediul” și < gr. *tribe* de la *diatribein* „a-și petrece timpul”).

Termenul este un împrumut din limba franceză *diatribe*. Are la bază grecescul *diatribe* „discurs polemic, conversație”, format din < gr. *dia* „prin, prin intermediul” și < gr. *tribe* de la *diatribein* „a-și petrece timpul”.

În accepție antică, termenul desemna „petrecere de timp” pentru „recreație”, „studiu”, „conversație, dispută, discurs” (inclusiv filosofic); adică a-și petrece timpul angajându-se într-o conversație. Ulterior, termenul desemnează „școală filosofică”, „loc de meditare filosofică” [5, p. 464].

Inițial, termenul *diatriba, ae, f* este folosit cu referire la discursurile filosofului stoic antic Epictetus (cca 55-135 *post Chr*.), prelegeri lungi și complexe care vizau teme etico-morale și filosofice. Ulterior, termenul căpătă o conotație generală, fiind folosit pentru a descrie orice tip de discurs sau de scriere polemică.

Totuși, primul care folosește termenul drept titlu este filosoful grec antic Aristofan din Byzantium; lucrarea sa *Diatribes* cuprinde discuții filosofice și observații etice.

Latinescul *diatriba, ae, f* are sensurile „școală filosofică și de retorică” și „dispută”. Verbul latin *tribulo, āre* înseamnă „a face presiune, a uzura”, sens care arată o altă accepție a termenului respectiv. Platon folosește cuvântul *diatriba, ae, f* pentru a arăta „o uzură (de timp)/o pierdere zădarnică de timp”.

Actualmente, termenul *diatribă* se referă la: „critică violentă și răutăcioasă”, „lucrare care conține o diatribă”, „pamflet” – literatură, critică literară; (figurat) „cuvântare polemică” – limbaj uzual; „gen literar, promovat de către filosofi, în scop de popularizare a învățăturilor moral-filosofice, prin intermediul unui dialog cu un adversar imaginar, într-un stil familiar, presărat cu anecdote, aforisme, jocuri de cuvinte” – istorie, literatură antică.

Teoria generală terminologică. **Modelul 1**

Conceptul-invariantă – *diatribe* „discurs polemic, conversație”, format din < gr. *dia* „prin, prin intermediul” și < gr. *tribe* de la *diatribein* „a-și petrece timpul” pentru „recreație”, „studiu”, „conversație, dispută, discurs” → prin stabilirea relației meronimice (relație partitivă) „școală filosofică”, „loc de meditare filosofică” → relație ierarhică ontologică – contiguitate/efect („cu referire la discursurile filosofului stoic antic Epictetus”).

Conceptul$_1$-variantă – „o uzură (de timp)/o pierdere zădarnică de timp” → relație nonierarhică pragmatică.

Conceptul$_2$-variantă – „școală filosofică și de retorică”, „dispută” → relație ierarhică ontologică – contiguitate/efect.

Conceptul$_3$-variantă – prin stabilirea raportului de meronimie „orice tip de discurs sau de scriere polemică” → relație nonierarhică pragmatică.

Actualmente, este dezvoltat conceptul$_3$-variantă (cu rădăcini din istoria antică), care la rândul său, formează mai multe concepte în funcție de aplicabilitate.

Vocabular uzual: conceptul$_1$-variantă – „cuvântare polemică” → relație nonierarhică pragmatică.

Literatură, critică literară: conceptul$_2$-variantă „critică violentă și răutăcioasă”, „lucrare care conține o diatribă”, „pamflet” → relație nonierarhică pragmatică.

Istorie, literatură antică: conceptul$_3$-variantă – „gen literar, promovat de către filosofi, în scop de popularizare a învățăturilor moral-filosofice, prin intermediul unui dialog cu un adversar imaginar, într-un stil familiar, presărat cu anecdote, aforisme, jocuri de cuvinte” → relație nonierarhică cauzală – cauză/efect.

***Teoriei comunicării terminologiei*.** **Modelul 1**

Din această perspectivă, conceptul poate avea mai multe semnificate.

Conceptul *diatribe*– **semnificatul$_1$** „a-şi petrece timpul” pentru „recreaţie”, „studiu → prin stabilirea relaţiei meronimice (relaţie partitivă) „şcoală filosofică”, „loc de meditare filosofică” → relaţie ierarhică ontologică – contiguitate/efect („cu referire la discursurile filosofului stoic antic Epictetus”); → **semnificatul$_2$** –„o uzură (de timp)/o pierdere zădarnică de timp” → relaţie nonierarhică pragmatică; → **semnificatul$_3$** prin stabilirea raportului de meronimie „orice tip de discurs sau de scriere polemică” → relaţie nonierarhică pragmatică.

Actualmente, conceptul *diatribe* deţine următoarele semnificate, în funcţie de domeniile de activitate: **semnificatul$_1$** „cuvântare polemică” → relaţie nonierarhică pragmatică – vocabular general; **semnificatul$_2$** „critică violentă şi răutăcioasă”, „lucrare care conţine o diatribă”, „pamflet” → relaţie nonierarhică pragmatică – domeniul literaturii şi criticii literare; **semnificatul$_3$** „gen literar, promovat de către filosofi, în scop de popularizare a învăţăturilor moral-filosofice, prin intermediul unui dialog cu un adversar imaginar, într-un stil familiar, presărat cu anecdote, aforisme, jocuri de cuvinte” → relaţie nonierarhică cauzală – cauză/efect – domeniul istoriei, literatura antică; se stabilesc relaţii de polisemantism.

S-a propus această analiză implementând metoda definiţilor, care este fundamentală în precizarea „lucrurilor” de specialitate şi pentru a evita confuziile la nivel de discipline.

Concluzii. Aşadar, terminologia (totalitatea termenilor) reprezintă un ansamblu structurat de noţiuni ştiinţifice sau tehnice, iar conceptul este exteriorizat prin (de) nominaţie. Relaţia concept → (de)nominaţie este abordată diferit în teoriile terminologice. *Teoria comunicării terminologiei* acceptă polisemia, susţinând că un concept poate avea mai multe semnificate, în funcţie de domeniul de specialitate. În schimb, *Teoria generală a terminologiei* promovează omonimia, afirmând că fiecărui concept îi corespunde un singur semnificat (Wüster). Wüster subliniază importanţa normalizării şi biunivocităţii în terminologie. Gabriel Otman defineşte relaţiile conceptuale ca legături semantice între concepte, utilizate pentru delimitare şi validare. Modelele relaţiilor conceptuale includ ierarhice (gen/specie) şi nonierarhice (cauză/efect). Jean-François Sablayrolles analizează extinderea şi specializarea sensurilor în funcţie de utilizare. Neologia primară şi secundară sunt discutate în relaţie cu adaptarea terminologică. Unii lingvişti disting între nominaţie (analiză semantică) şi denominaţie (act denominativ). Metafora terminologică este controversată, dar recunoscută ca un mecanism esenţial în dezvoltarea vocabularului ştiinţific. Teoria interacţională a lui Max Black explică metaforizarea prin interacţiunea dintre concepte diferite, modificând percepţia asupra acestora.

În articolul de faţă s-a utilizat metodologia definiţiei (ansamblu de propoziţii în care unităţile nu sunt cuvinte, ci noţiuni) la nivel de metaforă terminologică. Definiţiile etimologice sunt importante în stabilirea statutului de termen-metaforă. Definiţiile furnizate de specialiştii domeniilor de cunoştinţe vizate sunt fundamentale în a distinge clar „lucrurile” de specialitate. „Existenţele paralele” ale termenilor-metaforă în diverse domenii de activitate demonstrează flexibilitatea limbajului specializat, conceptul poate deveni unul specializat în funcţie de contextul disciplinar în care este utilizat şi de cunoştinţele specializate pe care trebuie să le cuprindă.

Bibliografie

1. BLACK, Max (1962) – *Models and metaphors: studies in language and philosophy*, New York, Cornell University Press, p. 25-49, Disponibil: https://ro.scribd.com/document/484416892/04-Black-pdf
2. CANDEL, Danielle. (2004) – *Wüster par lui même.* În: Cahier du C.I.E.L., „Des fondements théorique de la terminologie", Université Paris, p.16-30
3. DEBUIRE, Francis (2004) – *La notion d'existence en terminologie*. În: Cahier du C.I.E.L. (Centre Interlangue d'Études en Lexicologie), Des fondements théorique de la terminologie, Université Paris Denis Dieror et Equipe VolTer, Université du Littoral – Côte d'Opale, p. 105-120
4. DVORETSKY, Iosif (1976) – *Latinsko-russkiy slovar'*, Moskva, Izdatelstvo Russkiy yazyk.
5. HORNBLOWER, Simon, SPAWFORTH, Antony (1996) – The Oxford Classical Dictionary, Ed. III, Oxford University Press, 464 p.
6. https://dexonline.ro
7. https://www.etymonline.com
8. https://www.merriam-webster.com
9. https://www.oed.com
10. HUMBLEY, John (1988) – *Comment le français et l'allemand aménagent la terminologie de l'informatique, Banque des Mottes*, Paris: CILF, p. 85-148.
11. MINCU, Eugenia et al. (2023) – *Didactica metaforei. Mic dicționar ilustrat de termeni metaforă*, Chișinău, Editura Epigraf, 328 p.
12. OTMAN, Gabriel (1996) – *Les représentations sémantiques en terminologie*, Paris: Masson, 1996.
13. PETIT, Gerard (2009) – *La dénomination. Approches lexicologique et terminologique*, Paris: Peeters.
14. REDDY, Michael J. (1979) – *The conduit metaphor: A case of frame conflict in our language about language.* În: Andrew Ortony (ed.), Metaphor and Thought. Cambridge, p. 284–310.
15. SABLAYROLLES, Jean-François (2007) – *Nomination, dénomination et néologie : intersection et différences symétriques*. În Neologica: revue internationale de la néologie, Paris, p.87-99. Disponibil https://shs.hal.science/halshs-00154402v1
16. TEMMERMAN, Rita (2000) – *Une théorie réaliste de la terminologie: le sociocognitivisme*. În: Cahiers du Rifal. Terminologies nouvelle. Terminologie et diversité culturelle, nr. 21, p. 138-150.

Notă: Articol elaborat în cadrul subprogramului de cercetare 010301 „Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică", Institutul de Filologie „Bogdan Petriceicu-Hașdeu" al USM.